

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

תוכן עניינים

- א. אילים ... דעצרת ... לא אילים דתורת כהנים מעכבי ליה לאיל דחומש הפקודים ולא איל דחומש הפקודים מעכב להו לאילים דתורת כהנים אלא פרים דאפילו אהדדי לא מעכבי ואילים דהכא ודהכא הוא דלא מעכבי אינהו מעכבי...1
- ב. ומנין שאם לא מצא שנים מביא אחד ת"ל פר ששה כבשים מה ת"ל לפי שכתב בתורה שבעה ומנין שאם לא מצא שבעה יביא ששה ... ואפילו אחד ת"ל ולכבשים כאשר תשיג ידו2
- ג. ומנין שמעכבין זה את זה ת"ל יהיו4
- ד. כה אמר ה' אלהים בראשון באחד לחודש תקח פר בן בקר תמים וחטאת את המקדש ... מילואים הקריבו בימי עזרא כדרך שהקריבו בימי משה...4
- ה. אלו שבעה שבטים שחטאו ואף על פי שאין רובה של קהל חודש אם חדשו ואמרו חלב מותר5
- ו. מאיש שונה ומפתי מלמד שאין חייבין אלא על העלם דבר עם שגגת מעשה...7
- ז. הפר והאילים והכבשים והשעיר אין מעכבין את הלחם ולא הלחם מעכבין...8
- ח. הלחם מעכב את הכבשים ואין הכבשים מעכבין את הלחם דברי ר"ע אמר ר"ש בן ננס לא כי אלא הכבשים מעכבין את הלחם והלחם אינו מעכב הכבשים 8

דף מה.

א. אילים ... דעצרת ... לא אילים דתורת כהנים מעכבי ליה לאיל דחומש הפקודים ולא איל דחומש הפקודים מעכב להו לאילים דתורת כהנים אלא פרים דאפילו אהדדי לא מעכבי ואילים דהכא ודהכא הוא דלא מעכבי אינהו מעכבי

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ביום חמשים¹ מספירת העומר, הוא חג השבועות, והוא עצרת, וביום הזה מקריבין מוסף כמו מוסף ראש חדש שני פרים ואיל ושבעה כבשים כולם עולות ושעיר חטאת, ואלו הן הקרבנות האמורות בחומש הפקודים והם מוסף היום

ועוד מביאין יתר על המוסף ביום הזה מנחה חדשה שתי הלחם ומקריבין עם הלחם פר ושני אילים ושבעה כבשים, הכל עולות, ושעיר חטאת, ושני כבשים זבח שלמים, ואלו הן הקרבנות האמורות בחומש ויקרא.

נמצא הקרב ביום זה יתר על שני התמידין שלשה פרים ושלשה אילים וארבעה עשר כבשים, הכל עשרים בהמה עולות, ושני שעירי חטאות נאכלים, ושני כבשים שלמים נאכלים.

שני פרים² של מוסף היום ופר הבא בגלל הלחם אינן מעכבין זה את זה³.

איל של⁴ מוסף היום אינו מעכב ולהלן יבואר דין שני האילים הבאין בגלל הלחם.

שבעה כבשים⁵ של מוסף היום ושבעה כבשים הבאים בגלל הלחם אינן מעכבין זה את זה.

ב. ומנין שאם לא מצא שנים מביא אחד ת"ל פר ששה כבשים מה ת"ל לפי שכתב בתורה שבעה ומנין שאם לא מצא

¹ רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ה הלכה א

² שם הלכה יז

³ ובגמרא הני פרים וכבשים וכו' דעצרת וכו' אילים דהיכא וכו' אי דת"כ הויה כתיב בהו לעולם דעצרת דת"כ וה"ק לא אילים דת"כ מעכבי ליה לאיל דחומש הפקודים ולא איל דחומש הפקודים מעכב לאילים דת"כ אלא פרים דאפילו אהדדי לא מעכבי ואילים דהכא והכא הוא דלא מעכבי אינהו מעכבי תנא מילי מילי קתני. פי' ונבי פרים וכבשים אין מעכבים אפילו אהדדי אבל אילים אהדדי מעכבי אלא שבת"כ עם של חומש הפקודים אינם מעכבין אלו לאלו. כס"מ שם

⁴ שם הלכה יח

⁵ שם הלכה יט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

שבעה יביא ששה ... ואפילו אחד ת"ל ולכבשים כאשר תשיג ידו

כבר התבאר לעיל דף מד: שאין המוספין⁶ מעכבין זה את זה⁷, במה דברים במוספי פסח ובמוספי העצרת שהם פרים שנים ואיל אחד ושבעה כבשים הכל עולות. שאין מעכבין זה את זה. וכן מוספי שבתות ראשי חדשים ראש השנה ויום הכפורים⁸. ולפיכך: אם⁹ אין לו ז' כבשים או שני פרים מקריב כמה שיש לו¹⁰, וכן אין מיני המוספים מעכבין כגון שגם אם אין לו אילים מקריב פרים וכבשים ואם אין לו פרים מקריב אילים וכבשים, אבל אם יש לו חייב להקריב כולם ולא מעט לא ממינן ולא ממספרם¹¹.

כיצד הרי שלא¹² מצאו אלא ששה כבשים מקריבין ששה אפילו לא מצאו אלא אחד מקריבין אותו בין בראשי חדשים בין בימי המועדות והשבתות, ואינן חייבין להקריב השאר למחר או למועד אחר אלא כל קרבן עבור שעבר זמנו בטל קרבנו.

אך מוספי¹³ חג הסוכות ושמיני עצרת¹⁴ מספרן מעכב זה את זה¹⁵ שנאמר (במדבר כט פסוק יח – לט) כַּמִּשְׁפָּט, כַּמִּשְׁפָּט. לפיכך אם אין לו מספר

⁶ רמב"ם שם פרק ח הלכה א

⁷ בהר המוריה כתב לדעתי הכוונה על שהיו שני מוספין ביום אחד כמו שבת ור"ח או שבת ויו"ט או שבת ויוה"כ או אם עבר והקריב אף שלא כדין כגון שהקריב של ר"ח או של יום טוב ולא של שבת מ"מ עלתה להם כן נראה לענ"ד בזה. אולם מתוד"ה כמשפט משמע שהמוספין עצמן אינם מעכבין זה את זה כלומר דל"ז ימי פסח קאמר פר ואיל ליום דאם לא מצא שנים בכל יום מביא אחד. וכ"ש מה שהביאו מספרי דורש גבי פסח הרי שמצא פרים ולא מצא אילים אילים ולא מצא כבשים שומע אני שלא יקריב עד שימצא כולן ת"ל שבעת ימים תקריבו אשה אפילו אחד מהן.

⁸ תפארת ישראל במשנה כאן

⁹ תורת הקדשים יז: אות ז

¹⁰ אבל אילים לא מצינו יותר מאחד במוספין

¹¹ אולם עיין הר המוריה יז שיש לו בזה דרך אחר בביאור דעת רבינו.

¹² רמב"ם שם

¹³ אולם עיין באו"ש כתב רבינו לא הילק וכלל כולן כדין שדרשו (מנחות מה, א) בר"ה מקרא דיהזקאל (מו, ו) דכתיב וביום החודש ששה כבשים כו' אולם בגמ' אמרו (מנחות מ"ד ע"ב) דשל חג מעכבין משום דכתיב כמשפט כמשפטם ע"ש

¹⁴ אמנם מה שיש לעיין בזה למה לא ביאר רבינו כי בחג מעכבין. וצע"ג בזה. הר המוריה שם

¹⁵ בקרבן היום הראשון לא נאמר כמשפט. אך כתוב יהיו תוד"ה כמשפט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ג 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

בשלימות של אותו המין כגון שלוש עשרה פרים ביום הראשון, לא יביאו כלל, אבל מין אחד אינו מעכב את הבירו, וגם אם אין לו פרים יביא הכבשים וכדומה¹⁶.

ג. זמנין שמעכבין זה את זה ת"ל יהיו

איל של¹⁷ מוסף היום ושני אילים הבאין בגלל הלחם אינן מעכבין אלו את אלו¹⁸.

אולם שני אילים הבאין בגלל הלחם מעכבין זה את זה¹⁹ וכן כל המינים²⁰ הבאים בגלל הלחם מספרם מעכב זה את זה כלומר ששבעה כבשים, מעכבין זה את זה, וכן שני כבשים זבח שלמים, מעכבין זה את זה, אולם אין המינים מעכבין זה את זה, שאין הכבשים מעכבים הפר ואין השלמים מעכבים העולות.

ד. כה אמר ה' אלהים בראשון באחד לחודש תקח פר בן בקר תמים וחטאת את המקדש ... מילואים הקריבו בימי עזרא כדרך שהקריבו בימי משה

כל שיעורי²¹ הנסכים האמורין בספר יחזקאל וזמנין אותן הקרבנות וסדרי העבודה הכתובים שם כולם מלואים הן ואין נוהגין לדורות אלא הנביא צוה

¹⁶ תורת הקדשים יח. אות ח

¹⁷ שם הלכה יח

¹⁸ פי' וגבי פרים וכבשים אין מעכבים אפילו אהדדי אבל אילים אהדדי מעכבי אלא שבת"כ עם של חומש הפקודים אינם מעכבין אלו לאלו. כס"מ שם הלכה יז

¹⁹ שקרבנות הלחם גופיהו מעכבין זא"ז מדכתיב בהו הויה, וכמש"כ הראב"ד בהשגות שם אבל הן עצמן דתורת כהנים ומעכבין זה את זה מ"ט הויה כתיב בהו. ובכסף משנה הוכיח שכן גם דעת הרמב"ם וז"ל ודברי רבינו מדוייקים כן דגבי פרים כתב שני פרים אין מעכבין זה את זה וגבי אילים לא כתב כן אלא כתב איל וכו' ושני אילים אין מעכבין ולא כתב כמו שכתב גבי פרים אין מעכבין זה את זה מוכח דשני אילים גופיהו מעכבין ולא דמו לפרים וגבי פרים היה יכול לכתוב כמו שכתב גבי אילים דהתם נמי איכא פר אחד ושני פרים אלא ודאי לכך נתכוון. כס"מ שם.

²⁰ תורת הקדשים יח אות ה, ועיי"ש בזבח תודה דאף הרמב"ם מודה לזה וצ"ע.

²¹ רמב"ם הלכות מעשה הקרבנות פרק ב הלכה טו טז

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ופירש כיצד יהיו מקריבין המלואין עם חנוכת המזבח בימי המלך המשיח כשיבנה בית שלישי²².

וכשם שהקריבו הנשיאים בחנוכת המזבח דברים שאין כמותן לדורות והקריבו בשבת, כך הנשיא מקריב חנוכתו בשבת לעתיד²³ כאשר מפורש שם,

וכן קרבנות שהקריבו בימי עזרא הבאים מהשבי מלואים היו ואינן נוהגין לדורות, אבל דברים הנוהגים לדורות הם דברי תורה שפירשנו כמו שהעתיקום מפי משה רבינו אין להוסיף עליהם ואין לגרוע²⁴.

ה. אלו שבעה שבטים שחטאו ואף על פי שאין רובה של קהל חודש אם חדשו ואמרו חלב מותר

²² ולא רצה לפרש כפירוש רש"י ז"ל דהנבואה של יחזקאל על עזרא היה והקריבו מלואים כדרך שהקריבו בימי משה משום מה שהקשו התוס' ז"ל דשל משה עגל וכאן היה פר ועוד דהמתנות ג"כ היו חלוקות כמפורש ביחזקאל אל מוזוות הפתח וכו' וכמו שהאריכו שם התוספות ז"ל לכך מפרש רבינו ז"ל דה"ק נבואה זו על בית שלישי היא והקרבנות יהיו באופן האמור ביחזקאל ואף על גב דיקשה לך דאחר שנתנה התורה לא יהיה שינוי בקרבנות כלל אלא מקריבין קרבנות הנהוגים לדורות אין זו קושיא דכן בבית שני בימי עזרא הקריבו קרבנות שאינם נוהגים לדורות כמו שהקריבו בימי משה א"כ גם בבית שלישי יקריבו קרבנות שאינם נוהגים לדורות ואין תימה על כך ונבואת יחזקאל על בית שלישי היה. ועם זה באו דברי רבינו ז"ל על נכון שפסק כרב אשי. לח"מ שם. עיין ברד"ק ביחזקאל שם שכתב ממש כדברי רבינו יעו"ש היטיב והיא דעת הנכונה ועיין באברבנאל שם יעו"ש וע"ע ברמב"ן סוף פרשת נשא ובס' המצות שרש שלישי וברמב"ן ובמגילת אסתר שם. הר המוריה שם.

²³ מפרש רבינו דלעולם נבואת יחזקאל היא לבית שלישי במהרה בימינו אמן ולקושיא שהקשה דמה נשתנה שמקריבין חטאת בר"ח תירץ רב אשי דאין זה פלא שהרי גם בימי עזרא מצינו כן כמו שמצינו בימי משה רבינו ע"ה והם דברי רבינו ממש וכ"כ הרב לח"מ ז"ל. מעשה רקח

²⁴ אף דהא דנביא רשאי לחדש להוראת שעה לעקור דברי תורה, זה תיכף בעת שמנבא, אבל להורות הלכה כשיבנה הבית לא יכול הנביא. רק לפי שענין המלואים עם קטורת על מזבח החיצון וחטאת נדבה היו במלואים שבימי משה שאינן לדורות, וכן עקרו השבת, לכן יכול הנביא לנבא על זה במלואים שיהי' בבית השלישי בב"א, ולזה כוון רבינו, דוק בלשונו. ולפ"ז מיושב קושית הירושלמי ריש שביעית (פ"א ה"א) אלא מעתה פרשת המלואים כו' יעקרו, היינו שבא ללמדך שאם נביא ינבא על מלואים ישמעו לו. או"ש שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

כבר התבאר במסכת הוריות דף ג. שפר העלם²⁵ דבר ושעירי ע"ז מביאין, בין שעשו²⁶ כל ישראל שבארץ ישראל על פי בית דין שהורו בין שעשו רוב ישראל אף על פי שהן מיעוט מנין השבטים, בין שעשו רוב השבטים אף על פי שהן מיעוט כל ישראל²⁷, בית דין חייבים והעושיין פטורין ומביאין כמנין כל השבטים פר לכל שבט ושבט ובע"ז פר ושעיר לכל שבט ושבט שאף אלו שלא חטאו מביאין על ידי החוטאים, אפילו עשה שבט אחד בלבד והוא רוב הקהל²⁸ הרי כל הצבור מביאין שנים עשר פרים ובע"ז שנים עשר פרים ושנים עשר שעירים.

כיצד היו יושבי ארץ ישראל שש מאות אלף ואחד, והיו העושיין בהוראת בית דין שלש מאות אלף ואחד והרי כולן בני יהודה בלבד, או שהיו העושים בני שבעה שבטים כולן אף על פי שיש בהן מאה אלף, הרי בית דין חייבין וכל העושים על פיהם פטורין.

ואין משגיחין על יושבי חוצה לארץ שאין קרוי קהל אלא בני ארץ ישראל.

²⁵ רמב"ם שם פרק יב הלכה א ופרק יג הלכה ב

²⁶ יבואר להלן דף ה פלוגתא דתנאי בברייתא ופסק כר"ש בן אלעזר דמסתבר טעמיה. ומה שכתב מביאין כמניין כל השבטים וכו' שאף אלו שלא חטאו מביאים על ידי החוטאים. שם במשנה פלוגתא דתנאי ופסק כר"י. ומ"ש אפי' עשה שבט אחד והוא רוב הקהל הרי כל הקהל מביאים י"ב פרים וי"ב שעירים. שם בדרף הנזכר בברייתא לר' יהודה שבט שעשה בהוראת ב"ד הגדול אפי' שבטים חייבים ובעינן דלהוי רוב הקהל כר"ש בן אלעזר. כס"מ. ויבואר עוד להלם בעזה"ת

²⁷ יש להסתפק בבית שני שהיו השבטים מעורבין זה בזה וכן בבית ראשון לאחר גלות עשרת השבטים אם נוהג דין הוראת ב"ד הגדול, מי אמרינן כיון דלא משכחת לה רוב שבטים אינו נוהג או דילמא כיון דאיכא רוב ישראל נוהג וכן נראה עיקר, שהרי גם סנהדרין מצוה מכל שבט ושבט כדאיתא בפ"ק דסנהדרין (טז, ב), ומקרא מלא הוא: שפטים ושטרות וגו' לשבטיך, וכי בבית שני לא היו סנהדרין. ועמ"ש בח"מ סי' א סעי' מז וה"נ לענין הוראת ב"ד הגדול ופשוט הוא. ערוך השולחן העתיד הלכות שנגות סימן רכו סעיף ב

²⁸ מבואר מדברי הש"ס שם ומפירש"י דר"י דמחייב אפילו בשבט אחד והו אפילו שהם מיעוט לגבי כלל ישראל, דהנה הש"ס פריך שם לר"ש לענין שבט אחד, מאן חכמים אילימא ר"מ רובא בעי ע"ש. אלמא דבשבט אחד ליכא רובה. ולפ"י תמוהים דברי הרמב"ם בפ"י המשנה שפירש דזה שמחייב ר"י בשבט אחד זהו כשהיו רוב ישראל ע"ש. וכן פסק בחבורו פ"ב סוף דין א. ומנ"ל לומר כן, וגם במה שכתב ברוב השבטים אף על פי שהן מיעוט כל ישראל, מפירש"י במשנה לא משמע כן שכתב על שבעה שבטים והוא שיהא רובן של ישראל, אך י"ל דזהו רק לר"מ דאלו לר"י הא אף בשבט אחד ומיעוט מביאין כמ"ש וק"ו לז' שבטים. ויראה לי דלהרמב"ם הוה קשה ליה מה שהקשינו, דאם ר"י מחייב אפילו בשבט אחד כמו שאומר בברייתא למה אמר במשנה ז' שבטים. ולא ניהא ליה כמו שתרגמו אידי דר"מ, ואדרבא לפלוג עליה ולומר דאפילו באחד, ולזה מפרש דשני עניינים הם דהמשנה דז' שבטים מיירי במיעוט ישראל והברייתא בשבט אחד מיירי ברוב ישראל ושני דינים הם, והש"ס שאומר דאינו רוב זהו בדר"ש ולא בדר"י ע"ש. ערוך השולחן העתיד הלכות שנגות סימן רכו סעיף ג - ה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

ו. מאיש שוגה ומפתי מלמד שאין חייבין אלא על העלם דבר עם שגנת מעשה

עוד התבאר שם דף ב. ודרף ח. שמצות עשה שיקריבו הסנהדרין שבלשכת הגזית, קרבן, אם טעו והורו להתיר שלא כהלכה באחת מן העבירות החמורות שהייבין על זדונן כרת ועל שגנתן הטאת, או בעבודה זרה ועשו הקהל או רובו על פיהם, ואחר כך נודע לבית דין שטעו, הרי בית דין הייבין להביא קרבן הטאת על שגנתן בהוראה.

ואף על פי שלא²⁹ עשו הן בעצמן מעשה מביאים³⁰, שאין משגיחין על עשיית בית דין כלל בין עשו בין לא עשו אלא על הוראתן בלבד, ושאר העם פטורין מן הקרבן ואף על פי שהם העושים מפני שתלו בבית דין.

ומה הוא הקרבן שמביאין על שגנה זו, אם בע"ז שגנו והורו מביאין פר לעולה ושעיר לחטאת מכל שבט ושבט וקרבן זה הוא האמור בפרשת שלח לך, ואם בשאר כריתות שהייבין על שגנתן הטאת קבועה שגנו והורו, מביא כל שבט ושבט פר הטאת וזהו האמור בפרשת ויקרא.

נמצאת למד שאם שגנו בית דין הגדול בהוראה בע"ז מביאין כל הקהל שנים עשר פרים עולות ושנים עשר שעירים הטאות והם נשרפות שהרי דמן נכנס לפנים והם הנקראין "שעירי ע"ז".

ואם בשאר המצות שגנו מביאין שנים עשר פרים הטאות והן נשרפות מפני שדמם נכנס לפנים, וכל פר מהן נקרא "פר העלם דבר של צבור". והם "פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים" המוזכרים במשנת "איזהו מקומן".

דף מה:

²⁹ רמב"ם הלכות שגנות פרק יב הלכה א

³⁰ ועיין תוס' שהסתפקו אם מביאים הטאת יחיד אם עשו ועיין ערוך השולחן העתיד הלכות שגנות סימן רכה סעיף ט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

**ז. הפר והאילים והכבשים והשעיר אין מעכבין את הלחם ולא
הלחם מעכבן**

שני פרים³¹ של מוסף היום ופר הבא בגלל הלחם, ושני האילים³² ושבעת הכבשים והשעיר הבאים ביום זה בגלל הלחם אינן מעכבין זה את זה³³. ואינן מעכבין את הלחם ולא הלחם מעכבן.

**ח. הלחם מעכב את הכבשים ואין הכבשים מעכבין את הלחם
דברי ר"ע אמר ר"ש בן ננס לא כי אלא הכבשים מעכבין
את הלחם והלחם אינו מעכב הכבשים**

³¹ רמב"ם רמב"ם הלכות תמידין ומוספין פרק ח הלכה יז

³² שם הלכה מז

³³ ובגמרא הני פרים וכבשים וכו' דעצרת וכו' אילים דהיבא וכו' אי דת"כ הויה כתיב בהו לעולם דעצרת דת"כ וה"ק לא אילים דת"כ מעכבי ליה לאיל דחומש הפקודים ולא איל דחומש הפקודים מעכב לאילים דת"כ אלא פרים דאפילו אהדדי לא מעכבי ואילים דהכא והכא הוא דלא מעכבי אינהו מעכבי תנא מילי מילי קתני. פי' וגבי פרים וכבשים אין מעכבים אפילו אהדדי אבל אילים אהדדי מעכבי אלא שבת"כ עם של חומש הפקודים אינם מעכבין אלו לאלו. כס"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

י"א³⁴ ששתי הלחם מעכבים את הכבשים, ושני הכבשים אינן מעכבים את הלחם³⁵, וי"א³⁶ להיפך ששני הכשים מעכבין את הלחם ואין שתי הלחם מעכבים את הכבשים.

³⁴ רמב"ם תמידין ומספין שם הלכה טו
³⁵ עיין בכס"מ שהקשה לכאורה משמע דהלכה כר"ש ור"ש בן ננס דרבים נינהו ועוד דיהבי טעמא למילתייהו ויש לתמוה על רבינו שפסק כר"ע וז"ש הראב"ד הלכה זו בהפך עכ"ל. וי"ל לדעת רבינו שהוא סובר דמ"מ הלכה כר"ע דהוא מאריה דגמרא טפי מהנך תנאי וטעמא דבן ננס הא איפרך וטעמא דרבי שמעון איכא למידחי דאע"ג דר"ש יהיב טעמא שלחם בלא כבשים אין לי מי יתירנו איכא למימר דאע"ג דכשהלחם בא עם הכבשים הכבשים מתירין את הלחם כשהלחם בא לבדו הוא עצמו מתיר את עצמו. ועוד דבגמרא אמרינן מ"ט דרבי עקיבא נמר יהיו מתהיינה מה להלן לחם אף כאן לחם ובן ננס גמר יהיו יהיו מה להלן כבשים אף כאן כבשים ושקיל וטרי גמרא ובסוף קמה טענת ר"ע ולפיכך פסק כוותיה ועוד דאיתא התם בגמרא (דף נ"ו) ת"ר שתי הלחם הבאות בפני עצמן יונפו כו' עד אף שתי הלחם נמי לאכילה והאי ברייתא כר"ע אתיא ומדשקלי וטרו בה אמוראי משמע דסברי דהלכתא כוותיה. ועוד אני נותן טעם אחר משום דבגמרא בפרק התכלת בעי רבי ירמיה אליביה היכא דהביא לחם וכבשים והונפו ואבד הלחם והביא לחם אחר וכו', ועוד טעם אחר דבפ"ט מהלכות אישות גבי האומר לאשה הרי את מקודשת לי מעכשיו ולאחר שלשים יום כתב שם הרב המגיד ז"ל ועוד דשמואל נמי פליג עליה דר' יוחנן בהא והווי להו תרי לגבי רבי יוחנן ואף על גב דפליג נמי עליה דרב מ"מ ליכא תרי לגבי רב מחד טעמא אלא מתרי טעמי ע"כ. גם אנו נאמר כאן כיון דבן ננס ור"ש הם נגד ר"ע מתרי טעמי לא הוו תרי לגבי ר"ע אלא חד מחד טעמא וכיון שבן הא קי"ל הלכה כר"ע מחבירו דלא הוי מחביריו כיון דכל אחד בא עליו בטעם אחר. לח"מ שם.
³⁶ השנות הראב"ד שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרה היומי

מסנת מנחות

י"א 37 שאם הונפו עם 38 הכבשים מעכבין זה את זה, וי"א 39 שספק הוא בגמ'.
ואם אבד הלחם יאבדו הכבשים ואם אבדו הכבשים יאבדו הלחם ויביאו
לחם אחר וכבשים אחרים.

37 ומ"ש ואם הונפו עם הכבשים מעכבים זה את זה ואם אבד הלחם יאבדו הכבשים וכו' בפרק התכלת (דף מ"ו) איבעיא לן תנופה עושה זיקה או לא ואסיקנא בתיקו וא"כ לא היה לרבינו לכתוב הלכה פסוקה בדבר וכבר השיגו הראב"ד וכתב א"א ספק הוא בגמרא עכ"ל. ואפשר שמעם רבינו מדאמר' בתר הכי א"ל אביי לרבא מ"ש ב' כבשים דמעכבי לחם ומאי שנא שבעה כבשים ופר ואילים דלא מקדשי לחם ולא מעכבי א"ל הואיל והזקקו זה לזה בתנופה משמע דס"ל דתנופה עושה זיקה. כס"מ שם וראיתי להרב חיים אבועלפיה ז"ל בס' עין החיים פרשת אמור דף מ"ט שהקשה על מרן ז"ל וליתא דא"כ למה אינו מעכב רק או לחם לכבשים או כבשים ללחם וכשהונפו ב' מעכבין זה את זה והלא ב' הזקקו לתנופה זע"ז וצ"ע. ולא זכיתי להבין דבריו דאדמקשה למרן ז"ל תקשי ליה לאביי ורבא בגמרא דאסיקו דתנופה עושה זיקה וזיקה דשחיטה כבר הזכירה רבינו פי"ז דפסולי המוקדשין הל' י"ח. מעשה רקח שם ולענין השנת הראב"ד השניה עי' כ"מ דמדקאמר במנחות דף מ"ו ע"ב א"ל אביי לרבא וכו' א"ל הואיל והזקקו זה לזה לתנופה וגם אביי מודה בזה אלא דפריך והרי תודה מכלל דנפשט לאביי ורבא דתנופה עושה זיקה. ואני אומר דודאי שפיר פסק רבנו להומרא דמעכבין זא"ו ואסור להקריב לכתחלה ולא שייך בדין זה דיעבד דמהיכי תיתי יקריבנו כיון דאיכא תקנה להביא לחם וכבשים אחרים ואי נמי עבר והקריב כיון שמצווה ועומד להביא כבשים ולחם ונאבד אחד מהן מצוה להביא לחם וכבשים אחרים ולעשות מצות תנופה ולא יצא ידי חובתו בהקרבה ראשונה והו"ל פסולי המוקדשין מספק. וכן לא נפק"מ לענין מלקות דכיון שכתב רבנו מעכבין זה את זה משמע דהו"ל ודאי פסוה"מ ולוקה המקריב בפנים משום לא תאכל כל תועבה כמ"ש רבנו פי"ח מהל' פסוה"מ ה"ג, זה אינו דכה"ג אינו בכלל פסוה"מ דתועבה כיון שאין פסולו מחמת עצמו אלא חברו מעכב עליו נמצא אין לך שום נפק"מ בין אם פסול ודאי או פסול מספק והבן זה. מרכה"מ שם.

38 רמב"ם שם

39 השנות הראב"ד שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

